

**PUUKAUPPATULOJEN SIJOITTAMINEN
METSÄYHTIÖIDEN KAUTTA**

Ammattikorkeakoulututkinnon opinnäytetyö

Evo, Metsätalous

Kevät, 2020

Pekka Huhtanen

Metsätalous
Evo

Tekijä	Pekka Huhtanen	Vuosi 2020
Työn nimi	Puukauppatulojen sijoittaminen metsäyhtiöiden kautta	
Työn ohjaaja	Antti Sipilä	

TIIVISTELMÄ

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli tutkia metsäyhtiöiden tarjoamia puukauppatulojen sijoitusvaihtoehtoja. Tavoitteena oli saada selville niiden sisältö ja eroavaisuudet muun muassa tuotossa ja likviditeetissä. Sijoitusvaihtoehtojen tuottoja vertailtiin lisäksi pankkien tarjoamiin vastaavansiin vaihtoehtoihin, kuten määräaikaisten talletustilien.

Aihe valikoitui opinnäytetyöhön, koska tarkkaa vertailua metsäyhtiöiden sijoitusvaihtoehtojen välillä ei ole aikaisemmin tehty ja puukauppatulojen sijoittaminen on entistä yleisempää. Lisäksi aihe kiinnosti minua henkilökohtaisesti aikaisemman rahoitus- ja sijoitusalan työkokemukseni vuoksi.

Metsäyhtiöiden tarjoamissa sijoitusvaihtoehtoisissa havaittiin selviä eroavaisuuksia tuotossa ja likviditeetissä. Metsä Groupin A-lisäosuudet tarjoavat parhaan tuoton puukauppatuloille, kun taas Stora Enson Tähtitili heikoimman. Tuotto ja sijoitusten likvidisyys kulkevat käsi kädessä metsäyhtiöiden tarjoamissa sijoitusvaihtoehtoisissa. Mitä parempaa tuottoa metsäyhtiön tarjoama sijoitusvaihtoehto tarjoaa, sitä pidemmän ajan kestää saada sijoitetut varat takaisin tilille. Lisäksi eroavaisuuksia havaittiin myös tarkasteltavien vaihtoehtojen sijoitusmuodoissa. Tutkimuksessa todettiin metsäyhtiöiden tarjoamien sijoitusvaihtoehtojen olevan tuotoltaan selkeästi parempia kuin pankkien tarjoamat talletusvaihtoehdot.

Avainsanat Sijoittaminen, Tuotto, Likviditeetti, Metsä

Sivut 22 sivua

Forestry
Evo

Author	Pekka Huhtanen	Year 2020
Subject	The investment of timber sale revenue through forestry companies	
Supervisor	Antti Sipilä	

ABSTRACT

The purpose of this thesis was to review the various investment products offered by forestry companies for the proceeds of timber sale. The thesis aimed to specify the contents of each investment product and establish the differences between the products in terms of returns and liquidity etc. The returns of the investment products offered by forestry companies were also evaluated against equivalent products offered by commercial banks, such as fixed-term deposit accounts.

This topic was chosen because no exact comparison between the investment products offered by forestry companies has been done previously, while the reinvestment of timber sale proceeds continues to grow in popularity amongst forest owners. The topic also interested me personally due to my previous work experience in the finance and investment industry.

There were significant deviations in both liquidity and returns amongst the investment products from forestry companies. Metsä Group A-Lisäosuus offers the highest returns, while Stora Enso Tähtitili offers the lowest returns. There is an inverse correlation between the returns and liquidity of investment products. The higher the return, the longer it takes to get the invested funds repatriated back. In addition, differences were noticed in the forms of investment of the products analyzed. The thesis concludes that the investment products offered by forestry companies provide a significantly higher return to the equivalent deposit products offered by commercial banks.

Keywords Investing, Revenue, Liquidity, Forest

Pages 22 pages

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	1
2	SIJOITTAMINEN	2
2.1	Tuotto ja riski	2
2.2	Velkasitoumus.....	3
2.3	Osuussijoitus	4
2.4	Pankkitalletus.....	4
2.5	Metsänomistaja sijoittajana.....	6
3	METSÄYHTIÖIDEN TARJOAMAT SIJOITUSVAIHTOEHDOT	8
3.1	Versowood Group Oy – Versotili.....	8
3.2	Koskitukki Oy – Koskiraha	9
3.3	Stora Enso Oyj – Tähtitili	11
3.4	Metsä Group – Osuussijoitukset	12
3.5	UPM – Nordnet	14
4	SIJOITUSVAIHTOJEN VERTAILU.....	14
4.1	Tuotto	15
4.2	Metsäyhtiöiden sijoitusvaihtoehdot vs. Pankkitalletukset	17
4.3	Sijoitusaika ja likviditeetti	18
5	JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA	19
	LÄHTEET	21

1 JOHDANTO

Opinnäytteen aiheeksi valikoitui puukauppatulojen sijoittaminen metsäyhtiöiden kautta, koska huomasin, että aiheesta ei ollut vielä tehty tarkempaa tutkimusta. Lisäksi pystyin käyttämään hyväksi aikaisempaa työ- ja koulutustaustaani sijoitus- ja rahoitusosalta opinnäytetyötä tehdessäni, mikä motivoi minua valitsemaan tämän aihepiirin.

Sijoittaminen on entistä enemmän esillä mediassa, kuten myös metsätalous. Täten oli varsin mielenkiintoista paneutua tutkimukseen, jossa yhdistyivät nämä kaksi osa-aluetta. Lähes kaikki puukauppamarkkinoilla operoivat metsäyhtiöt tarjoavat nykyään puukauppatuloille erilaisia sijoitusvaihtoehtoja. Monet näistä sijoitusvaihtoehtoista voivat olla tuttuja metsänomistajille, mutta niiden tarkempaa vertailua muun muassa tuoton ja likviditeetin välillä ei ole tarjolla. Tämä opinnäytetyön tavoitteena on tarjota ajankohtainen tutkimus metsäyhtiöiden tarjoamista sijoitusvaihtoehtoista ja niiden eroavaisuuksista. Lisäksi metsäyhtiöiden tarjoamia vaihtoehtoja verrataan pankkien tarjoamiin määräaikaisiin sijoitustileihin.

Tutkimuksen teoreettinen viitekehys koostuu sijoittamisen perusteista ja termistöstä. Teoriaosuudessa keskitytään metsäyhtiöiden tarjoamien sijoitusvaihtoehtojen sijoitusmuotoihin. Lisäksi teoriaosuudessa viitataan UPM:n vuonna 2018 Taloustutkimuksella teettämään Metsänomistaja sijoittajana -tutkimukseen, jossa esitetään muun muassa metsänomistajien näkemyksiä sijoittamista kohtaan. Tämä luo hyvää teoriapohjaa tutkimuksen taustalle.

Tutkimusosiossa vertaillaan sijoitusvaihtoehtojen tuottoa ja likviditeettiä ja paneudutaan merkittävimpiin eroihin eri sijoitusvaihtoehtojen välillä. Tuloksia havainnollistetaan erilaisten taulukoiden ja kaavioiden avulla.

2 SIOITTAMINEN

Kun rahaa jää päivittäisen käytön jälkeen ylimääräistä, puhutaan säästämisestä ja silloin menoja on vähemmän kuin tuloja. Kun säästöön jääville varoille havitellaan parempaa tuottoa, puhutaan sijoittamisesta. Jotta varsinaisen sijoittamisen voi aloittaa, edellyttää se luonnollisesti pääomaa, joka on säästetty. Säästämisen jälkeen voidaan varoille miettiä paremmin tuottavia vaihtoehtoja ja aloittaa sijoittaminen. (Hämäläinen, 2005, s. 15)

Erilaisia sijoitusvaihtoehtoja on markkinoilla paljon tarjolla. Yleisimpiä vaihtoehtoja ovat talletukset, osakkeet, rahastot, obligaatiot, indeksilainat, asunnot ja metsä. Seuraavissa luvuissa keskitytään erityisesti niihin sijoitusmuotoihin, joita metsäyhtiöt tarjoavat, kuten velkasuhteeseen perustuvat metsäyhtiöiden tarjoamat ”tilit” puukauppatuloille ja osuuskuntamuotoisen Metsäliitto Osuuskunnan osuussijoitukset. Metsäyhtiöiden sijoitusvaihtoehtoja vertaillaan pankkien tarjoamiin pankkitalletuksiin. Lisäksi käsitellään erilaisia riskejä, jotka voivat vaikuttaa sijoitusten tuottoihin.

2.1 Tuotto ja riski

Tuotto ja riski kulkevat sijoittamisessa aina käsikädessä. Tämä tarkoittaa sitä, että mitä suurempaa tuottoa havittelee, sitä suurempaa riskiä täytyy sijoittajan kyetä sietämään. Säästäjistä puhuttaessa tarkoitetaan yleensä henkilöitä, jotka pitävät varojaan tileillä ja tavoittelevat varoilleen niiden säilyttämistä, niiden tuottamisen sijaan. (Hämäläinen, 2005, s. 15–16)

Sijoitusmaailmassa termillä riski tarkoitetaan epävarmuutta valitun sijoituksen tulevaisuuden arvosta. Toki riskin määritelmä tarkoittaa tässä tapauksessa myös sitä, että arvo voi nousta. Sijoittamiseen liittyy monenlaisia riskejä, riippuen siitä, millaisesta sijoitusvaihtoehdosta on kyse. Erilaisia riskejä ovat muun muassa yhtiökohtainen-, ajoitus-, korko-, inflaatio- ja verotusriski. (Hämäläinen, 2005, s. 54)

Puhuttaessa yhtiökohtaisesta riskistä tarkoitetaan yleensä konkurssiriskiä. Konkurssiriskillä tarkoitetaan, että yhtiö, johon varoja on sijoitettu, on niin huonossa taloudellisessa tilanteessa, että sillä on mahdollisuus joutua konkurssiin ja tämän myötä sijoittaja voi menettää sijoittamansa varat. Jos yhtiön varat eivät riitä sen velkojen maksuun, ajautuu yhtiö konkurssiin. Pörsseyhtiöiden konkurssit ovat melko harvinaisia, mutta mahdollisia ja sijoittajan näkökulmasta onkin tärkeää tutkia yhtiön taloudellista tilannetta mahdollisimman tarkasti. (Hämäläinen, 2005, s. 56–57)

Korkoriski on osa markkinariskiä eli se vaikuttaa kaikkiin sijoitusvaihtoehtoihin. Tämä käytännössä tarkoittaa sitä, että Yhdysvaltain keskuspankki FED ja Euroopan keskuspankki EKP tekevät korkopoliittisia ratkaisuja, jotka

nostavat tai laskevat ohjaukorkoa eli sitä korkoa, joka maksetaan talletuksille. Korkomuutokset vaikuttavat sijoitusten arvoon. Korkojen nousu tarkoittaa yleensä sitä, että osakesijoittamisen suosio laskee, koska sijoittajien tuotto-odotus niitä kohtaan kasvaa, pankkitalletusten muututtua houkuttelevammaksi sijoituskohteeksi. Yksinkertaisuudessaan siis korkojen noustessa osakekurssit laskevat ja päinvastoin. (Hämäläinen, 2005, s. 57)

Inflaatiolla tarkoitetaan rahan arvon alenemista, mikä taas johtaa hintojen yleiseen nousuun. Kuluttajahintojen noustessa säästämistä ja sijoittamista tulee tarkastella uudelta kantilta, sillä kaikista sijoitusmuodoista ei välttämättä ole tarjolla inflaatiota ylittävää tuottoa. Tällöin puhutaan inflaattioriskistä. (Hämäläinen, 2005, s. 58)

Valtio voi omilla verotukseen liittyvillä päätöksillä muuttaa sijoittajien suhtautumista eri sijoitusvaihtoehtoihin ja niiden houkuttelevuuteen. Tämän vuoksi sijoittajien tulee olla tarkkaavaisia, mitkä verotukselliset päätökset voivat vaikuttaa heidän sijoituksiinsa ja tämän myötä aiheuttaa verotuksellisia riskejä. (Hämäläinen, 2005, s. 58)

2.2 Velkasitoumus

Velkasitoumus voi toimia myös sijoitusmuotona, jossa velallinen sitoutuu maksamaan velkojalle sovittua korkoa tietyltä ajalta. Metsäyhtiöstä Stora Enso, Versowood ja Koskitukki tarjoavat metsänomistaja-asiakkailleen sijoitusvaihtoehtoina tilejä, joihin metsänomistajat voivat jättää puukauppatuloista saamiaan varoja. Puun ostaja (metsäyhtiö) ja puun myyjä (metsänomistaja) muodostavat velkasitoumuksen, jossa sovitaan, millaista korkoa yhtiö maksaa heille jätetyille puukauppatuloille. Kyseessä on siis velkasuhde, jossa velkojana toimii puun myyjä (metsänomistaja) ja velallisena puun ostaja (metsäyhtiö); sopimuksessa sovelletaan velkasuhteeseen liittyviä säännöksiä.

Kun on kyse rahavelasta, liittyy velkaan usein myös korko. Korolla tarkoitetaan sitä hyvitystä, jonka velkoja saa hyvityksenä siitä, että velan ottaja pitää hallussaan lainan antajan varoja. Kun kyseessä on luotonantajan näkökulmasta sijoitus, ovat korkotulot tuottoa, jotka voidaan rinnastaa osakesijoitusten tuottoon. (Norros, 2015, s. 67)

Juridisesta näkökulmasta myös pankkitilille talletus tarkoittaa sitä, että tilille tallettava henkilö lainaa varansa pankille ja pankki on talletuksesta lähtien velkaa tilin haltijalle pankkitilillä olevan summan verran. Kyseessä on siis yksinkertainen velkasuhde tilin haltijan ja pankin välillä. (Norros, 2015, s. 42)

2.3 Osuussijoitus

”Osuuskunta on yhtiömuoto, jonka tarkoituksena on sen jäsenistön taloudenpidon tai elinkeinon tukeminen harjoittamalla taloudellista toimintaa siten, että osuuskunnan jäsenet käyttävät hyväkseen osuuskunnan tarjoamia palveluita.” (Yrittäjät, 2014)

Osuuskunnan jäseneksi voi päästä, hakemalla jäsenyyttä kirjallisesti. Jäsenyys alkaa siitä hetkestä, kun hakemus on käsitelty ja hyväksytty. Jäsenyyden perusteena ei ole maksettu osuusmaksu, mutta osuuskunnissa voidaan erikseen päättää, että jäsenyyden alkaminen edellyttää myös osuusmaksun maksamista. Lähtökohtaisesti osuuskunnan kokouksissa jäsenillä on yksi ääni per jäsen, jos osuuskunta ei ole sääntöihin kirjannut asiaa toisin. (Mähönen & Villa, 2014, s. 61)

Osuuskunnat voivat antaa tarjolle erilaisia osuuksia, joita ovat perusosuudet, lisäosuudet ja vapaaehtoiset osuudet. Osuudet eroavat osakeyhtiöiden tarjoamista osakkeista siten, että niillä ei ole osuuskuntalain mukaan automaattisesti oikeutta taloudellisiin oikeuksiin, kuten osakeyhtiön osakkeilla. Täten osuuskunnan täytyy kirjata omiin sääntöihin, mikäli osuuksien omistajille maksetaan merkityn määrän lisäksi esimerkiksi osuus osuuskunnan saavuttamasta ylijäämästä. (Mähönen & Villa, 2014, s. 120–121)

Metsäliitto on esimerkiksi kirjannut omiin lisäosuuksien ehtoihin, että he voivat maksaa ansaitsemastaan ylijäämästä korkoa jäsentensä perus- ja lisäosuuksille. Joka vuoden huhti- tai toukokuussa osuuskunnan edustajisto vahvistaa ylijäämästä maksettavan koron määrän osuuksille. Mahdollisuus lisäosuuksien hankintaan on mahdollista ainoastaan, jos perusosuudet on täysin maksettu. (Metsä Forest, 2019)

Ylijäämällä tarkoitetaan osuuskunnan saavuttamaa tuottoa. Esimerkiksi osuuskunnan osuuspääoman maksettuja korkoja verotetaan osuuskuntien ylijäämäverotuksen mukaisesti. Yksityishenkilöitä verotetaan siten, että osuuskorkoina saadusta ylijäämästä neljännes on veronalaista pääomatuloa ja loput ovat verovapaata tuloa 5 000 euroon saakka. Kun summa ylittää 5 000 €, ylimenevältä osalta verovapaan summan osuus laskee 15 prosenttiin. (Vero, n.d.)

2.4 Pankkitalletus

Pankkitalletukset luokitellaan korkosijoituksiin, joita ovat talletusten lisäksi muun muassa yrityslainat ja valtioiden joukkolainat. Korkosijoituksista ei ole yleensä mahdollista saada yhtä hyvää tuottoa kuin osakesijoituksista, mutta vastavuoroisesti ne tuovat sijoitussalkkuun tarvittavaa vakautta. Vakautensa vuoksi ne sopivat kaikille sijoittajille yhdeksi osaksi sijoitussalkun kokonaisuutta. Pankkitalletuksia harkittaessa kyseessä ovat yleensä määräaikaisten sijoitustilit, joille on mahdollista saada hieman normaalia

käyttötiliä parempaa korkoa. Koron suuruuteen vaikuttavat ensisijaisesti talletuksen määrä ja sijoitusaika. Mitä pidemmällä aikajänteelle varoja on valmis sitomaan tilille, sitä parempaa korkoa tilille myös maksetaan. (Kuva 1) Yleensä määräaikaisille talletuksille maksetaan kiinteää korkoa, toisin kuin käyttötileille, joiden koronmaksu on usein sidottu pankkien omiin Prime-korkoihin. (Pörssisäätiö, 2018)

YHTEENVETO TALLELUKSISTA

Riski

- liiki riskitön vakavaraisessa pankissa
- euroalueen ulkopuolisissa talletuksissa valuuttakurssiriski
- pitkäaikaisessa säästämässä inflaatoriski
- pitkäaikaisessa talletuksessa riski matalasta korosta korkojen noustessa
- sijoitustalletuksissa lisäkorko voi jäädä matalaksi tai saamatta vallan

Tuotto

- korkokohteista matalin; sijoitustalletuksissa mahdollisesti korkeampi
- talletuksen suuruus vaikuttaa usein tuottoon

Kulut

- korkotulon lähdevero
- ei muita kuluja, paitsi jos purkaa määräaikaistalletuksen ennen eräpäivää

Likviditeetti

- nostettavissa heti (talletustili) tai vasta eräpäivänä (määräaikaistalletus)

Sopivin sijoitusaika

- sopii parhaiten lyhytaikaisiin ja maksimissaan muutaman vuoden pituisiin sijoituksiin
- sijoitusaika vaikuttaa tuottoon

Kuva 1. Yhteenveto talletuksista. (Pörssisäätiö, 2018)

Jos rahat pitää määräaikaisessa talletuksessa sovitun määräajan, saa sieltä takaisin sinne talletetun pääoman ja sovitun koron. Jos kuitenkin varoja haluaa käyttöönsä ennen määräaikaisuuden umpeutumista, joutuu tilin purkamisesta usein maksamaan, jos ehtoihin ei ole kirjattu mahdollisuutta tehdä nostoja ennen määräaikaisuuden päättymistä. (Pörssisäätiö, 2018)

Talletuksia pidetään hyvinkin turvallisina sijoituskohteina, mutta jos pankki menee konkurssiin, voi asiakas menettää osan talletuksestaan. Riski sille, että jokin suomalaisista pankeista menisi konkurssiin tämän hetken markkinatilanteessa, on häilyvän pieni, mutta teoreettisesti se on mahdollista. Pankkitalletukset ovat kuitenkin talletussuojan piirissä. Talletussuoja takaa sen, että jos suomalainen pankki menee konkurssiin, ovat varat valtion asettaman talletussuojan piirissä, jolloin asiakkaalle taataan takaisinmaksu 100 000 euroon saakka. (Pörssisäätiö, 2018)

Suomalaisen pankin tai ulkomaisen pankin Suomen sivuliikkeessä tehtyyn talletukseen sovelletaan lakia korkotulon lähdeverosta, jolloin lähdevero

pidätetään talletuksesta saaduista korkotuloista. Lähdeveron suuruus on tällä hetkellä 30 %, jonka perii pankki ja välittää eteenpäin lähdeveron saajalle eli valtiolle. (Laki korkotulon lähdeverosta 1341/1990; Valtiovarainministeriö, n.d.)

2.5 Metsänomistaja sijoittajana

Suomalaiset metsänomistajat ovat yhä aktiivisempia sijoittajia. UPM teetti vuonna 2018 yhteistyössä Taloustutkimuksen kanssa tutkimuksen nimeltä Metsänomistaja sijoittajana ja siinä selvisi, että noin 70 % metsänomistajista on kiinnostuneita sijoittamisesta. Osasyynä lisääntyneeseen kiinnostukseen on todennäköisesti entistä suurempi julkisen tiedon määrä asiasta. Kuitenkin metsänomistajia pidetään melko varovaisina sijoittajina, jotka eivät sijoita varallisuuttaan yhtä aktiivisesti kuin tyypillinen suomalainen sijoittaja. (Satuli, 2019, s. 28–29)

Nykyään lähes puolet suomalaisista (40 %) sijoittaa osakkeisiin ja rahastoihin, kun taas metsänomistajista ainoastaan kolmannes (30 %). Tulos on hieman yllättävä, sillä metsänomistajilla on Taloustutkimuksen teettämän tutkimuksen mukaan enemmän sijoitettavaa varallisuutta ja lisäksi metsänomistajat ovat varsin suurelta osalta kiinnostuneita asiasta. (Kuva 2) Suomalainen on lähtökohtaisesti melko turvallisuushakuinen sijoittaja, joka kaihtaa riskejä, mutta metsänomistajat ovat tutkimuksen mukaan hieman tyypillistä sijoittajaa vieläkin turvallisuushakuisempia. Tutkimuksessa selvisi, että joka viides metsänomistaja ei ole valmis hyväksymään mahdollista pääoman arvon alenemista lainkaan. (Satuli, 2019, s. 28–29)

METSÄNOMISTAJAT VS. TYYPILLINEN SUOMALAINEN SIOJITTAJA

EROT:

- + Metsänomistajat ovat kiinnostuneempia sijoittamisesta.
- + Heillä on keskimääräistä enemmän sijoitettavaa varallisuutta.
- + He eivät sijoita varallisuuttaan yhtä aktiivisesti.
- + Haluavat tehdä sijoituspäätöksiä itsenäisesti.

YHTÄLÄISYYDET:

- + Kaihtavat riskejä.
- + Miehet naisia innokkaampia sijoittajia, aktiivisimpia alle 50-vuotiaat.
- + Osakerahastot mieluisin vaihtoehto.
- + Etsivät sijoituskohteita, jotka vähentävät sijoittamiseen liittyviä pelkoja ja oman osaamisen tarvetta.

Kuva 2. Metsänomistajan ja tyypillisen suomalaisen sijoittajan vertailu. (Satuli, 2019, s. 29)

Yli puolella (55 %) metsänomistajista jää säästöön yli kolmannes saaduista puukauppatuloista. Useassa tapauksessa metsänomistajien tileillä voi olla melko suuriakin summia, jotka eivät tuota lainkaan. (Kuva 3) Metsän keskimääräinen tuotto on noin 4 %, mikä on osakemarkkinoihin verrattuna melko vähän. Suurella osalla metsänomistajista sijoitettava varallisuus on kiinni lähestulkoon kokonaisuudessaan metsissä, ja heidän tulisiakin miettiä sijoitusten hajauttamista muihinkin vaihtoehtoihin. Sijoitusten hajauttaminen eri sijoituskohteisiin vähentää mahdollisia riskejä ja parhaassa tapauksessa mahdollistaa myös paremman tuoton sijoitetulle pääomalle. (Satuli, 2019, s. 28–29)

Kuva 3. Säästöön jäävä osuus metsätuloista. (Satuli, 2019, s. 28)

Metsätalous eroaa muista liiketoimintamalleista selvästi muun muassa sitoutuneen pääoman kannalta. Metsien puusto sitoo suuria summia pääomaa ja tämän vuoksi metsänomistajan tulee olla hyvin selvillä metsänsä tarjoamasta taloudellisesta tuotosta, jonka avulla hän pystyy tekemään tarvittavat päätökset esimerkiksi puuston uudistamisesta. Siinä vaiheessa, kun puuston arvokasvu ei enää ylitä vaihtoehtoista sijoituskohteista saatavaa korkotuottoa, kannattaa tasaikäisrakenteinen metsä taloudellista näkökulmasta uudistaa ja sijoittaa siitä saatavat varat paremmin tuotavaan sijoitusvaihtoehtoon. Metsänomistajilla päätöksentekoon vaikuttavat kuitenkin monet muutkin asiat kuin pelkästään taloudellinen näkökanta, mikä voi johtaa siihen, että metsää ei välttämättä hakata taloudellisesta näkökulmasta katsottuna otollisimpaan aikaan. (Liljeroos, 2017, s. 24)

Metsäsijoittaminen eroaa arvopaperisijoittamisesta myös sen rahaksi muutettavuuden eli likviditeetin osalta. Arvopapereita voi likvidoida kohtuullisen ripeälläkin aikataululla. Puukaupan teon jälkeen, rahojen saaminen tilille voi kestää jopa kaksi vuotta, riippuen hakkuiden ajankohdasta. (Koistinen & Sved, 2017, s. 3)

3 METSÄYHTIÖIDEN TARJOAMAT SIOITUSVAIHTOEHDOT

Yhä useampi metsäyhtiö tarjoaa puukauppatuloille sijoitusvaihtoehtoja suoraan heidän kauttaan. Suurella osalla kyseessä on velkasitoumuksen kaltainen velkasuhde, jossa yhtiö sitoutuu maksamaan heille jätettäville puukauppatuloille vuosikorkoa sovituilta ajanjaksolta. Mahdollista on myös saada sopiva yhteistyökumppani metsäyhtiön kautta, kuten UPM on tehnyt Nordnetin kanssa. Vaihtoehtoisesti voi sijoittaa osuuskuntamuotoisen Metsä Groupin kautta heidän osuussijoituksiinsa. Seuraavassa eritellään tarkemmin tarkastelun kohteena olevat metsäyhtiöt Versowood, Stora Enso, Koskitukki ja Metsä Group, sekä heidän tarjoamat sijoitusvaihtoehdot metsänomistajien saamille puukauppatuloille.

Sijoitusvaihtoehtojen esittelyssä ja analysoinnissa on käytetty apuna sijoitusten yleisiä sopimusehtoja. Metsä Groupia lukuun ottamatta, minkään muun yrityksen sijoitusvaihtoehdon sopimusehtoja ei ollut saatavilla heidän internet-sivuiltaan, vaan sopimukset täytyi erikseen hankkia suoraan tarkastelun kohteina olevilta metsäyhtiöiltä. Tarvittavat dokumentit saatiin hankittua melko vaivattomasti, ottamalla yhteyttä yhtiöiden asiakaspalveluun ja esittelemällä asian josta on kyse. Tämän jälkeen sain sopimusehdot sähköpostitse muutaman päivän sisällä.

3.1 Versowood Group Oy – Versotili

Versowood on vuonna 1946 Vierumäellä perustettu Suomen suurin yksityinen puunjalostuskonserni, joka työllistää noin 800 henkilöä 13 eri yksikössä, joista yksi sijaitsee Virossa. Versowoodin 400 miljoonan liikevaihto koostuu viiden eri liiketoiminta-alueen toiminnasta, joita ovat sahatavara, liimapuu, puupakkaukset, maa- ja tierakentaminen ja energia. Noin puolet liikevaihdosta koostuu suomalaisesta tukkipuusta jalostetusta sahatavara. Vuosittain Versowood hankkii puuta noin 3,5 miljoonaa kuutiota. (Versowood, n.d.a.)

Versotili on Versowoodin tarjoama talletusmenettely, johon metsänomistaja voi tallettaa puunmyynnistään saamia tuloja 3, 6 tai 12 kuukauden määräaikaiseksi jaksoksi. Versotilin tarjoama vuosikorko on 3 %. Sopimus laaditaan Versowoodin edustajan kanssa puukauppojen yhteydessä. (Kuva 4, s.9) Määräaikaisen jakson jälkeen, sopimus jatkuu toistaiseksi voimassa olevana, irtisanomisajan ollessa 30 vuorokautta. Versotililtä ei koidu omistajalle lainkaan kuluja. (Versowood, n.d.b.)

Kuva 4. Versotilin toiminta. (Versowood, n.d.a.)

Versotilin ideana on se, että puunmyyjä jättää haluamansa summan, kuitenkin minimissään 10 000 € saamastaan puun myynnistä saamastaan maksuerästä Versowoodin haltuun Versotilille, josta ne ovat myöhemmin nostettavissa. Täten kyseessä ei ole pankkitalletus vaan velkasitoumus, jolloin siihen ei myöskään sovelleta pankkitalletuksiin liittyviä säädöksiä. Velkasuhteen osapuolina toimivat siis puunmyyjä (velkoja) ja Versowood (vellallinen). (Versowood, n.d.c.)

Versotilille määritellään kiinteä korko, joka on tällä hetkellä 3 % ja se on voimassa toistaiseksi. Korko maksetaan tilille aina määräaikaisen jakson päätyttyä (3,6 tai 12 kk) ja sopimuksen muututtua määräaikaisen jakson jälkeen toistaiseksi voimassaolevaksi, korko lisätään sopimuksille vuosittain aina joulukuun 15. päivä. Versotilin haltijan saamat korkotulot ovat veronalaista pääomatuloa ja Versowood pidättää maksettavasta summasta pääomaverokannan mukaisen ennakonpidätyksen. Tehdyt ennakonpidätykset raportoidaan verottajalle suoraan Versowoodin toimesta. Versowood voi muuttaa Versotilille maksettavaa korkoa, mutta se tulee voimaan vasta kahden kuukauden kuluttua kirjallisen ilmoituksen lähetys hetkestä. Mahdolliset korkomuutokset tulevat voimaan tällä periaatteella kaikissa toistaiseksi voimassa olevissa sopimuksissa ja määräaikaisten sopimusten osalta vasta määräaikaisen jakson päätyttyä. (Versowood, n.d.c.)

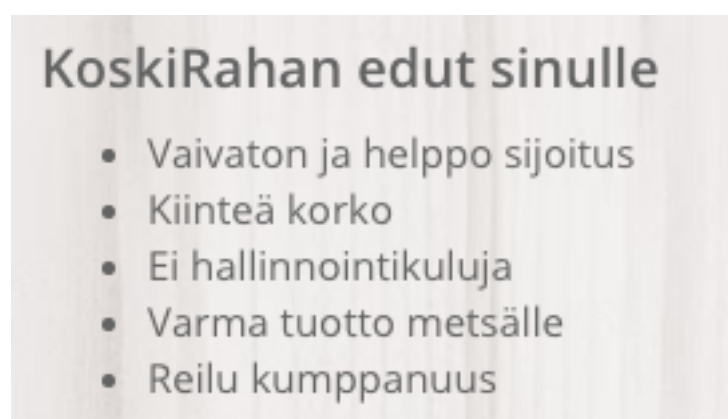
Versotili voidaan irtisanoa toistaiseksi voimassa olevan jakson aikana 30 päivän irtisanomisajalla. Irtisanottavat varat siirtyvät tilin haltijalle irtisanomisajan jälkeisenä päivänä. Verstotili on mahdollista irtisanoa myös osittain, jolloin sekä irtisanottavan osuuden ja Versotilille jäävien summien täytyy molempien olla vähintään 10 000 €. Määräaikaisen jakso aikana, varoja ei ole mahdollista nostaa. (Versowood, n.d.c.)

3.2 Koskitukki Oy – Koskiraha

Koskitukki Oy on osa Koskisen Oy konsernia, jonka vastuualueena on puunhankinta. Kalle Koskinen perusti Koskisen Oy:n Kärkölään vuonna 1909, jonka jälkeen se on kasvanut yhdeksi merkittävimmistä yksityisistä puunjalostuskonserneista. Koskisen Oy konserni työllistää 1 066 henkilöä viidessä eri yksikössä, joita ovat levyteollisuus, sahateollisuus, puunhankinta

ja bioenergia, taloteollisuus sekä ohutvaneriteollisuus. Koskisen konsernin liikevaihto on tällä hetkellä 269 miljoonaa euroa ja se hankkii puuta käyttöönsä 2 miljoonaa kuutiota vuosittain. (Koskitukki, n.d.)

Koskiraha on Koskitukin tarjoama sijoitusvaihtoehto puukauppatuloille, johon metsänomistaja voi jättää puun myynnistään saamia tuloja itselleen 6-36 kuukauden pituiselle määräaikaiselle jaksolle. Koskirahan tarjoama vuosikorko on tällä hetkellä 2,5 %. (Kuva 5) Sopimus laaditaan aina kirjallisesti Koskitukin edustajan kanssa puunmyynnin yhteydessä. Koskitili on aina määräaikainen ja sitä on mahdollista jatkaa uudella määräaikaisella sopimuksella, irtisanomisaika on määräaikaisen jakson aikana 45 vuorokautta. (Koskitukki, n.d.)

Kuva 5. KoskiRahan edut. (Koskitukki, n.d.)

Koskirahaan talletettavan summan täytyy olla minimissään 1 000 € puukauppatulojen maksuerästä. Koskiraha ei ole pankkitalletus vaan velkasihtoumus, johon sovelletaan velkasuhteeseen liittyviä säännöksiä. Koskirahalle maksettava korko määritellään aina vallitsevan korkotilanteen mukaisesti ja se määräytyy jokaiselle erälle erikseen. Korko lasketaan vuosikorkona ja se maksetaan jokaiselle erälle joulukuun toisena pankkipäivänä. Vuosikorosta pidätetään automaattisesti pääomavero Koskitukin toimesta, mutta ennakonpidätystä ei tehdä automaattisesti seurakuntien, yhteismetsien, säätiöiden, yhdistysten, kuntien ja yritysten omistamilta Koskiraha-tileiltä. (Koskitukki, 2016)

Tilin haltija voi halutessaan nostaa Koskiraha-tililtä varoja määräaikaisuuden aikana tai lopettaa kyseisen tilin. Varat ovat kirjallisen ilmoituksen saapumiseen jälkeen 45 vuorokauden kuluttua omistajan tilillä. Jos sopimus irtisanotaan määräaikaisen jakson aikana alle 6 kuukautta sopimuksen alkamisesta, tilin omistajalle maksettava korko on 1 % sopimuksessa määriteltä karkokantaa pienempi. Määräaikaisen jakson jälkeen uusittaville sopimukselle tarjotaan neljänneksen pienempää korkoa. Nostettavan sekä tilille jätettävän summan on oltava vähintään 1 000 €. Koskiraha-tili on kuluton, eikä siitä täten koidu kustannuksia metsänomistajalle. (Koskitukki, 2016)

3.3 Stora Enso Oyj – Tähtitili

Stora Enso Oyj syntyi vuonna 1998, kun suomalainen Enso Oyj ja ruotsalainen Stora yhdistyivät. Stora Enson liiketoimintaan kuuluu puuhun ja biomassaan liittyvien ratkaisujen kehittäminen ja valmistaminen. Valmiita lopputuotteita ovat muun muassa kartonki, pakkausmateriaalit, paperi, erilaiset puutuotteet, älypakkaukset, biokomposiitit, biokemikaalit, ligniini sellu ja pelletit. Stora Enso Oyj:n liikevaihto vuonna 2018 oli 10,5 miljardia euroa ja se työllisti 26 000 henkilöä yli 30 eri maassa. Suomessa puuta hankitaan noin 20 miljoonaa kuutiota ja Suomen puunhankinnassa työskentelee yhteensä 550 työntekijää. (Stora Enso Oyj, n.d.)

Tähtitili on Storan Enson tarjoama sijoitusvaihto metsänomistajille Storan Enson kanssa tehdyille puukauppojen tuloille. Tähtitili on aina toistaiseksi voimassa oleva. Korkojaksojen sopimukset ovat pituudeltaan 12 tai 24 kuukautta. Tähtitilin korko on tällä hetkellä 2 % uusille sopimuksille ja jos metsänomistaja päätyy tekemään jatkosopimuksen, on korko tällä hetkellä 0,2 % (12 kk Euribor + 0,5 %). (Kuva 6) Jatkosopimusten korko tarkistetaan aina 3 kuukauden välein ja niiden pituudeksi määritellään joko 12 tai 24 kuukautta. (Stora Enso Metsä, n.d.)

Tähtitili lyhyesti

- 2 %:n korko päiväsaldolle (31.12.2019 saakka).
- Ei hallinnointi- eikä nostokuluja.
- Voit nostaa varoja milloin vain.
- Jatkosopimukset helposti eMetsässä, jolloin tarkistetaan uusi korko, joka on 0,2 % (12kk Euribor + 0,5 %, 31.12.2019 saakka).
- Varat ovat tiilläsi nopeimmillaan 35 päivässä nostosta.
- Saat vuosittain postiisi korkotodistuksen ja ohjeet verotusta varten.

Kuva 6. Tähtitili lyhyesti. (Stora Enso Metsä, n.d.)

Tähtitilin periaatteena on, että Tähtitiliin ei sovelleta pankkitalletuksiin koskevia ehtoja, vaan kyseessä on velkasitoumus, jossa Stora Enso Oyj toimii velallisena ja Tähtitilille puukauppatuloja jättävä metsänomistaja velkojana. Tähtitilille täytyy jättää vähintään 1 000 € puunmyyntitulojen maksuerästä ja sopimus Tähtitilistä laaditaan aina kirjallisesti Stora Enson ja metsänomistajan välillä. (Stora Enso, 2017)

Tähtitilille maksettava korko lasketaan vuosikorkona ja korko lisätään Tähtitilillä olevaan pääomaan aina joulukuussa. Stora Enso hoitaa metsänomistajan puolesta korkotulojen pääomaveron pidätyksen ja raportoi tiedot suoraan verottajalle. 50 vuorokautta ennen koron voimassaoloajan päättymistä Stora Enso välittää Tähtitilin omistajalle tiedon ja antaa ohjeet

siitä, kuinka metsänomistaja voi halutessaan jatkaa tai irtisano omistamansa tilin. Samassa yhteydessä ilmoitetaan tulevasta vuosikorosta, jos tiliä päätetään jatkaa. Jos Metsänomistaja ei hyväksy näitä ehtoja viiden vuorokauden sisällä, jatkuu tili, mutta korko on 0 %. Tähtitili on aina toistaiseksi voimassa oleva ja se voidaan aina irtisanoa 35 vuorokauden irtisanomisajalla. Tililtä osittain irtisanottavien summien ja Tähtitilille jäätävän summan täytyy olla vähintään 1 000 €. (Stora Enso, 2017)

3.4 Metsä Group – Osuussijoitukset

Metsä Group koostuu Metsäliitto Osuuskunnasta, johon kuuluvat Metsä Forest ja Metsä Wood. Lisäksi osuuskunnalla on kolme tytäryhtiötä, joita ovat Metsä Tissue, Metsä Board ja Metsä Fibre. Metsäliitto Osuuskuntaan kuuluu yli 100 000 suomalaista metsänomistajaa. Osuuskuntamuotoinen yhtiörakenne onkin suurin kilpailijoista erottava piirre Metsä Groupin toiminnassa. (Metsä Group, n.d.)

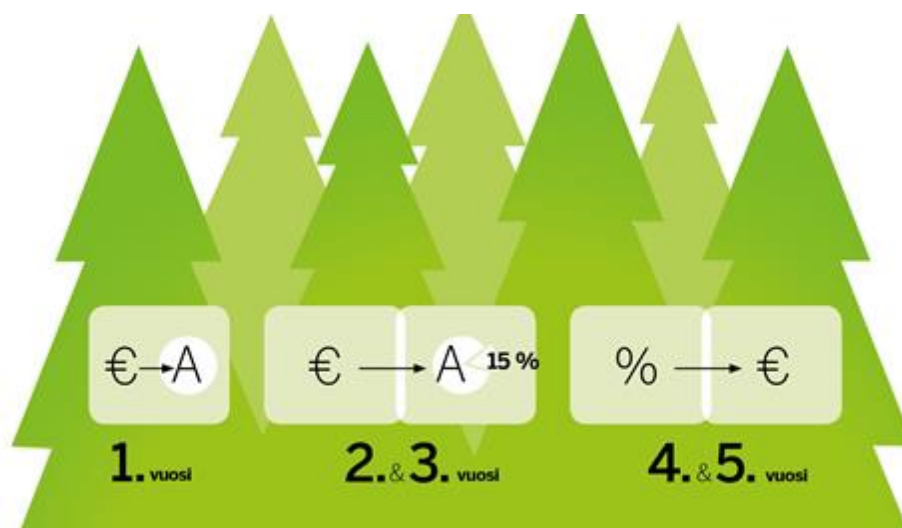
Metsä Groupin emoyhtiön Metsäliitto Osuuskunnan historia juontaa juurensa yli 80 vuoden taakse, jolloin metsänomistajat yhdistivät voimiaan yhteismyyntien avulla, tavoitteenaan saavuttaa parempaa hintaa tekemilleen puukaupoille. Vuonna 1934 perustettiin Metsäliitto Oy ja vuonna 1947 yhtiömuoto muutettiin osuuskuntamuotoiseksi. Pian yhtiömuodon vaihdon jälkeen, perustettiin ensimmäiset sahat. Metsäliitto Osuuskunnan toiminta laajeni voimakkaasti 1960-luvulta lähtien ja 2000-luvun taitteessa yritys oli saavuttanut kansainvälisen metsäteollisuuskonsernin statuksen, joka työllisti tuhansia työntekijöitä lukuisissa eri maissa. Vuodesta 2012 alkaen yrityksen nimi on ollut Metsä Group. (Metsä Group, n.d.)

Metsä Groupin pääliiketoimintaan kuuluu pehmo- ja ruoanlaittopaperin, kartongin, sellun ja erilaisten puutuotteiden valmistus. Näiden lisäksi tuotteiden valmistuksessa syntyy sivuvirtoja, joita käytetään tehokkaasti hyödyksi muun muassa energian tuotannossa. Metsä Groupin liikevaihto vuonna 2018 oli 5,7 miljardia euroa. Metsä Groupilla on toimintaa 30 eri maassa se työllistää 9 300 ihmistä. Puunhankintaa edustava Metsä Forest hankki puuta vuonna 2018 yli 36 miljoonaa kuutiota. (Metsä Group, n.d.)

Jotta Metsä Groupin emoyhtiön eli Metsäliitto Osuuskunnan jäseneksi voi liittyä, on edellytyksenä liittyä jäseneksi kirjallisesti ja omistaa vähintään 3 hehtaaria metsää Suomessa. Jäsenien tulee sijoittaa osuuskunnan perusosuuksiin 12,5-65 € hehtaaria kohden. Vaadittavan sijoituksen kokoluokka riippuu metsän sijainnista, joten se vaihtelee alueellisesti. Vuonna 2019 perusosuudelle maksettiin korkoa 7,5 %. Metsänomistaja voi päättää, maksaako hän koko perusosuuden kerralla vai osittain viiden vuoden aikana. (Metsä Forest, n.d.)

Kun metsänomistaja on maksanut jäseneksi liittymisen jälkeen vaadittavat perusosuudet, on hänellä mahdollisuus sijoittaa Metsä Groupin kanssa tekemistään puukaupoista saamia tuloja A-lisäosuuksiin, joille maksettiin vuonna 2019 korkoa 7 %. Metsänomistaja voi itse päättää, paljonko hän mahdollisesti haluaa siirtää saamistaan puukauppatuloista A-lisäosuuksiin. Enimmäismäärä jonka metsänomistaja voi sijoittaa A-lisäosuuksiin on ennakonpidätyksellä vähennetty puukauppatulojen määrä. Jos metsänomistaja haluaa kotiuttaa sijoittamiaan A-lisäosuuksien varoja omalle pankkitililleen, täytyy hänen tehdä kirjallinen irtisanomisilmoitus, jonka jälkeen varat siirretään metsänomistajalle seuraavan vuoden kesä-heinäkuun taitteessa. Metsänomistajan sijoittaessa A-lisäosuuksiin, saavuttaa hän samalla oikeuden pääomabonus. (Metsä Forest, n.d.)

Pääomabonus avulla metsänomistaja voi sijoittaa saamiaan puukauppatuloja A-lisäosuuksiin 15 % halvemmalla. A-lisäosuuksiin tarvitsee tällöin sijoittaa ainoastaan 85 % ja Metsäliitto Osuuskunta hoitaa loppuosan maksun. Tätä etuutta on mahdollista käyttää kahden seuraavan vuoden aikana saamallaan puukauppatuloilla. (Kuva 7) Tämän niin sanotun käyttöjakson jälkeen, neljäntenä ja viidentenä vuonna pääomabonus avulla merkityt A-lisäosuudet kasvavat korkoa ja metsänomistaja saa maksimoitua A-lisäosuuksiin sijoittamiensa puukauppatulojen tuoton. Jos metsänomistaja päättää irtisanoa pääomabonus avulla edullisemmin saaneet A-lisäosuudet ennen tämän 4. ja 5. vuoden sitouttamisjakson päättymistä, menettää metsänomistaja Metsäliitto Osuuskunnan maksaman 15 %:n osan. (Metsä Forest, n.d.)

Kuva 7. Pääomabonus. (Metsä Forest, n.d.)

Näiden vaihtoehtojen lisäksi voi osuuskunnan jäsen sijoittaa Metsäliito Osuuskunnan B-lisäosuuksiin, johon sijoitettavia varoja ei ole sidottu puukauppatuloihin. B-lisäosuuksille maksettiin vuonna 2019 korkoa 2,5 %. Metsänomistaja voi irtisanoa B-lisäosuudet kirjallisesti, jonka jälkeen hän saa varat tililleen 18 kuukauden kuluttua, laskettuna ilmoituksen jälkeisestä vuodenvaihteesta. (Metsä Forest, n.d.)

3.5 UPM – Nordnet

UPM-Kymmene Oyj on perustettu vuonna 1995, jolloin Kymmene Oyj, Repola Oy ja Repolan tytäryhtiö Yhtynet paperitehtaat Oyj fuusioituivat. UPM työllistää tällä hetkellä 19 000 työntekijää 12 eri maassa ja sen liikevaihto oli 10,5 miljardia euroa vuonna 2018. (UPM, n.d.)

UPM:n tuottaa markkinoille muun muassa sellua, sahatavaraa, biobolttaineita, energiaa, tarramateriaaleja, erikoispapereita, vaneria, biokomposiittia ja biolääketieteisiä tuotteita (UPM, n.d.).

UPM:llä ei ole tarjota omia sijoitusvaihtoehtoja puukauppatuloille, vaan UPM tekee yhteistyötä Nordnetin kanssa, joka auttaa UPM:n asiakkaita sijoittamisessa ja siinä, kuinka metsänomistajat voivat saada puukauppatuloilleen tuottoa heille parhaiten soveltuvalla tavalla. UPM:n asiakkaat hyötyvät tästä yhteistyöstä siten, että heillä on mahdollisuus saada henkilökohtaista sijoitusneuvontaa puhelimitse nopeallakin aikataululla. (UPM, 2018.)

Nordnet Bank AB on ruotsalainen yhtiö, jonka sivuliike toimii myös Suomessa. Heidän toimintansa idea on tarjota arvopaperikaupankäynnin mahdollisuus asiakkailleen internetissä Suomessa, Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa. Yritys on perustettu vuonna 1996. (Nordnet, n.d.)

4 SIOITUSVAIHTOJEN VERTAILU

Tässä luvussa keskitytään metsäyhtiöiden tarjoamien sijoitusvaihtoehtojen tuottojen ja likviditeetin vertailuun. Lisäksi otetaan kantaa muihinkin merkittävimpiin eroavaisuuksiin eri vaihtoehtojen välillä. Puukauppatulojen sijoitusvaihtoehtoja vertaillaan myös pankkien tarjoamiin määräaikaisiin talletuksiin. Vertailun tavoitteena on tuoda mahdollisimman selkeästi esille eri vaihtoehdot ja niiden erot ymmärrettävässä muodossa, jolloin metsänomistajat voivat tarvittaessa käyttää laskelmia apunaan sijoituspäätöksiä tehdessä.

UPM:ää ei ole otettu tässä vertailussa lainkaan huomioon, koska UPM tekee yhteistyötä Nordnetin kanssa, joka tarjoaa satoja erilaisia sijoitusvaihtoehtoja metsänomistajan puukauppatuloille. Jotta tulosten vertailusta saatiin mahdollisimman vertailukelpoinen eri yritysten välillä, UPM jätettiin sijoitusvaihtoehtojen vertailussa pois ja keskityttiin metsäyhtiöihin, jotka tarjoavat omia sijoitusvaihtoehtojaan heidän kanssaan tehtyjen puukauppojen tuloille.

4.1 Tuotto

Metsäyhtiöiden tarjoamien sijoitusvaihtoehtojen tuottoja vertaillaessa havaitsin, että isojakin eroja löytyy. Prosentuaalinen vuosikorko oli korkeimmillaan Metsä Groupin A-lisäosuuksissa, joille maksettiin vuonna 2019 7 % vuotuista korkoa. (Taulukko 1) Laskelmiin otettiin huomioon ainoastaan Metsä Groupin A-lisäosuudet, koska tutkimuksessa keskityttiin puukauppatulojen sijoitusvaihtoehtoihin, jolloin A-lisäosuudet ovat Metsä Groupin tarjoama vaihtoehto kyseisille varoille. Pienintä korkoa puukauppatuloille tarkastelun kohteena olleista metsäyhtiöstä maksoi menneenä vuonna Stora Enso, jonka Tähtitilin korko oli 2 %. Versotilin ja Koskirahan korot olivat hyvin lähellä toisiaan, Versowoodin tarjosi 0,5 % korkeampaa korkoa kuin Koskitukki, Koskirahan korko oli 2,5 % ja Versotilin 3 %.

Taulukko 1. Sijoitusvaihtojen korot

Yhtiö	Sijoitusvaihtoehto	Korko %
Versowood	Versotili	3 %
Koskitukki	Koskiraha	2,50 %
Stora Enso	Tähtitili	2 %
Metsä Group	A-lisäosuudet	7 %

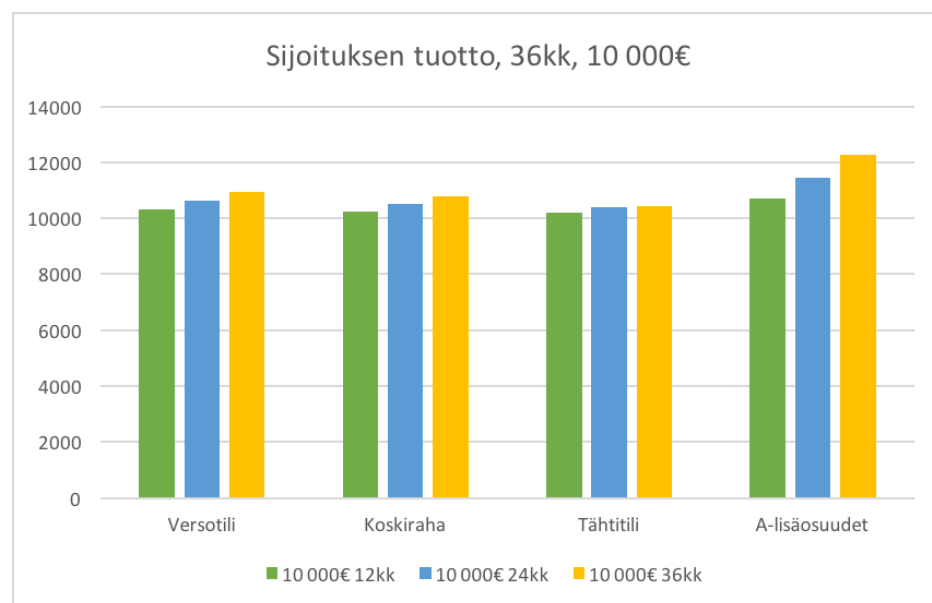
Laskelma tehtiin käyttäen 36 kuukauden sijoitusaikaa ja 10 000 €:n sijoitettavaa summaa. (Taulukko 2, s.16) Sijoitettavaksi summaksi määräytyi laskelmissa 10 000 €, koska se on minimi sijoitettava summa Versotilille. Laskelmissa päädyttiin kolmen vuoden sijoitusajan tarkasteluun, koska sillä aikajaksolla euromääräiset erot pystytään jo havaitsemaan ja tekemään tarkempaa arviointia eri vaihtoehtojen euromääräisten tuottojen välillä. Laskelmissa olevissa summissa ei ole otettu huomioon verotusta.

10 000 €:n summa on sopiva vertailuun myös siksi, että Metsänomistaja sijoittajana tutkimuksen mukaan yli puolella metsänomistajista jää säästöön noin kolmannes puukauppatuloista ja keskimääräisen puukaupan euromääräinen koko on Hämeessä ja Uudellamaalla noin 24 000 €. (Satuli, 2019, s. 28; Pantsu, 2013)

Taulukko 2. Tuottolaskelma

Sijoitettava summa 10 000 €, sijoitusaika 36 kk			
	12 kk	24 kk	36 kk
Versotili	10 300	10 609	10 927
Koskiraha	10 250	10 506	10 769
Tähtitili	10 200	10 404	10 425
A-lisäosuudet	10 700	11 449	12 250

36 kuukauden tuottoa 10 000 €:n summalla tarkastellessa huomaa, kuinka selkeä euromääräinen ero vaihtoehtojen välillä on. Metsä Groupin A-lisäosuudet tuottavat 3 vuodessa 2 250 €, kun taas heikoimman korkokannan omaava Tähtitili tuottaa samassa ajassa 425 €. Tähtitilin kolmannen vuoden heikkoa tuottoa selittää se, että Tähtitilin ehtojen mukaisesti puukauppatuloja voi sijoittaa sinne maksimissaan 24 kuukauden jaksoksi, jonka jälkeen jatkosopimuksen korko laskee 0,2 prosenttiin (2019). Muiden yhtiöiden sijoitusvaihtoehtoilla 36 kuukauden sijoitusaika on mahdollista samalla korolla, jos yhtiö ei tee muutoksia sijoitusten korkokantaan määräaikaisuuden päätyttyä. Koskirahan korko laskee 36 kuukauden määräaikaisen jakson jälkeen neljänneksen, jos metsänomistaja päätyy pitämään varojaan tilillä vielä kyseisen jakson jälkeenkin. Tuottolaskelman kuvaaja on esitetty kuvassa 8.

Kuva 8. Tuottolaskelman kuvaaja.

Kuten kuvasta 8 näkyy, A-lisäosuudet saavuttavat suurimman arvonnou-
sun, kun taas Tähtitilin euromääräinen tuotto jää pienimmäksi. Suurem-
milla summilla euromääräiset erot luonnollisesti nousisivat entistä suu-
remmiksi.

4.2 Metsäyhtiöiden sijoitusvaihtoehdot vs. Pankkitalletukset

Metsäyhtiöt kilpailevat sijoitusvaihtoehtojensa kanssa monesti pankkien
tarjoaminen ratkaisujen kanssa. Metsäyhtiöiden tarjoamia ratkaisuja voi-
daan verrata riskien kannalta pankkien tarjoamiin määräaikaisiin sijoitusti-
leihin. Molemmat vaihtoehdot ovat hyvinkin turvallisia ja mahdollinen
pääoman menettäminen on mahdollista ainoastaan konkurssitilanteessa.
Tämän vuoksi näiden vaihtoehtojen välillä on hyvä tarkastella korkokan-
toja, jotta tiedetään, mistä löytyy tuottavin vaihtoehto puutuloille, jos ta-
voitteena on riskien välttäminen ja pääoman säilyttäminen.

Tällä hetkellä pankkien tarjoamien määräaikaistalletusten korot 10 000 €:n
summalle liikkuvat 0-0,95 %:n välillä. Suurimmat Suomessa toimivat pankit
tarjoavat 0 % korkoa kyseiselle summalle, sijoitusajan ollessa alle 24 kuu-
kautta. (Kuva 9) Alla olevasta taulukosta ilmenee, että tällä hetkellä suu-
rinta korkoa 24 kuukauden talletusajalle ja 10 000 €:n summalle maksaa
kulutusluottoihin erikoistunut Bigbank, koron ollessa 0,95 %. (Kauppalehti,
2020)

Määräaikaistalletukset, 10 000€, %

PANKKI	PVM	1KK	3KK	6KK	12KK	24KK
Aktia	15.1.2020	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10
Bigbank	10.1.2020	0,50	0,60	0,70	0,75	0,95
Collector Bank	15.1.2020					
Danske Bank	8.1.2020					
Evli Pankki	15.1.2020				0,10	0,20
Handelsbanken	15.1.2020					
Hypo	15.1.2020		0,20	0,20	0,20	0,20
Nooa Säästöpankki	16.1.2020				0,03	
Nordea (Helsinki)	15.1.2020					
OP Helsinki	15.1.2020					
S-Pankki	2.10.2019					
Suupohjan Op, Hki	15.1.2020				0,10	0,10
Ålandsbanken	15.1.2020					

Kuva 9. Pankkitalletusten korot. (Kauppalehti,2020)

Bigbankin pääliiketoiminta on yksityishenkilöille tarjottavat kulutusluotot.
Kulutusluottojen korkotasoa on huomattavasti korkeampi kuin pankkien
myöntämissä vakuudellisissa lainoissa. Kulutusluottojen korkeamman kor-
kokannan ansioista, yritys voi vastavuoroisesti tarjota korkeampaa korkoa
myös asiakkaittensa tekemille talletuksille.

Korkotaso eroaa silti huomattavasti metsäyhtiöiden tarjoamista vaihtoehtoista. Korkeimmankin koron tarjoavan pankin jäädessä alle puoleen heikoimman koron tarjoavan metsäyhtiön vaihtoehdosta. Täten pankit eivät kamppaile tasapain metsänomistajien puukauppatuloista, jos metsänomistaja ei halua sijoittaa suuremman tuotto-odotuksen ja riskin omaaviin vaihtoehtoihin, kuten osakkeet ja rahastot. Pankkien talletukset ovat talletussuojan piirissä, mitä metsäyhtiöiden tarjoamalla sijoitusvaihtoehtoilla ei ole tarjota. Tosin suurien suomalaisten pankkien tai metsäyhtiöiden maksukyvyttömyyteen ja sen myötä konkurssiin ajautuminen on melko epätoennäköistä.

Vallitseva markkinatilanne on hyvin poikkeuksellinen ja vastaavanlaista tilannetta ei ole viimeisen parinsadan vuoden aikana tullut pankkimaailmassa ennemmin vastaan. Korkotaso on erittäin alhaalla ja on ollut siellä jo pitkään. Esimerkiksi Tanskassa ja Saksassa usealla pankilla on jo käytössä negatiivinen talletuskorko, mikä yksinkertaisuudessaan tarkoittaa sitä, että asiakkaiden täytyy maksaa tallettamistaan varoista pankille. (Parviainen, 2019)

4.3 Sijoitusaika ja likviditeetti

Metsäyhtiöiden tarjoamissa sijoitusvaihtoehtoissa on eroavaisuuksia koskien sijoitusaikoja ja likviditeettiä, jolla tarkoitetaan sitä, kuinka nopeasti sijoitukset on mahdollista saada rahana omalle tilille. Taulukossa 3 on esitelty yhteenveto eri vaihtoehtoista, koskien näitä ominaisuuksia.

Taulukko 3. Sijoitusvaihtoehtojen sijoitusaika ja likviditeetti

Yhtiö	Sijoitusvaihtoehto	Sijoitusaika	Irtisanomisaika
Versowood	Versotili	3,6 tai 12 kk määräaikainen, jonka jälkeen toistaiseksi voimassa oleva	30 vrk, ma-jakson jälkeen. Ei mahdollista nostaa ma-jakson aikana
Koskitukki	Koskiraha	6-36 kk määräaikainen	45 vrk ma-jakson aikana
Stora Enso	Tähtitili	12 tai 24kk toistaiseksi voimassa oleva	35 vrk
Metsä Group	A-lisäosuudet	Määrittämätön	Seuraavan vuoden kesä-heinäkuu

Metsä Groupin A-lisäosuudet tarjoavat metsänomistajalle parhaan tuoton, mutta huonona puolena on se, että varat eivät ole kovinkaan likvidiä. A-lisäosuudet saa tilille irtisanomisen jälkeen seuraavan vuoden kesä-heinäkuussa. Jos sijoitetuille varoille tulee äkillinen tarve, tarjoavat muiden metsäyhtiöiden sijoitusvaihtoehdot likvidimmän vaihtoehdon. Koskirahan ja Tähtitilin varat ovat saatavilla runsaan kuukauden kuluttua tilin irtisanomisen jälkeen.

Versotilillä irtisanomisaika on 30 vuorokautta, mutta tämä pätee ainoastaan määräaikaisen jakson jälkeen, jolloin tili jatkuu toistaiseksi voimassa olevana. Määräaikaisen jakson aikana, varoja ei ole mahdollista nostaa tililtä. Tähtitilin korko on vaihtoehdoista huonoin, mutta tähän vaikuttaa osaltaan se, että tilin varat ovat kaikkein helpoiten saatavilla omalle pankkitilille. Tähtitili on aina toistaiseksi voimassa oleva, mutta sille määritellään aina korkokanta sovitulle jaksolle.

Koskiraha sitoo varat 6-36 kuukauden määräaikaiselle jaksolle. Määräaikaisen jakson aikana Koskiraha-tililtä on mahdollista nostaa varoja kolme kertaa. Jos nosto tapahtuu alle 6 kuukauden sisällä tilin avauksesta, korko laskee 1 %. Sama sääntö pätee myös tilin lopettamiseen.

5 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA

Metsäyhtiöiden tarjoamien sijoitusvaihtoehtojen korkotasoihin vaikuttaa selvästi sijoitusvaihtoehdon sijoitusaika ja se, kuinka likvidi sijoitus on. Parhainta tuottoa puukauppatuloille tarjoaa Metsä Groupin A-lisäosuudet, joiden tuotto on kaksinkertainen seuraavaksi parhaaseen vaihtoehtoon nähden, mutta varojen saaminen takaisin tilille kestää tarkasteltavista vaihtoehdoista kaikkein pisimpään, jopa 18 kuukautta.

Metsäyhtiöiden sijoitusvaihtoehtoissa on sama logiikka, kuin pankkienkin tarjoamissa vaihtoehtoissa. Mitä suurempi summa ja pidempi talletusaika, sitä parempi on myös tilille maksettava korko. Yleinen markkinatilanne vaikuttaa tämän hetken korkokantaan merkittävästi ja alhainen korkotaso vaikuttaa suoraan myös pankkien maksamaan talletuskorkoon, joka ei yllä parhaimmassakaan tapauksessa yli 1 %:n, tarkastelujakson ollessa kaksi vuotta ja summan ollessa 10 000 €. Täten pankkien tarjoamat talletukset eivät kilpaile tasapain metsänomistajien saamista puukauppatuloista. Lähes yhtä riskittömiä sijoitusvaihtoehtoja tarjoavat metsäyhtiöt voittavat nämä markkinat parempien tuottojen avulla. Suurin erovaisuus pankkien tarjoamiin talletuksiin onkin se, että Versotili, Koskiraha ja Tähtitili ovat velkasitoumuksia, jolloin niihin ei sovelleta pankkitalletusten ehtoja ja täten ne eivät ole Suomen talletussuojalain piirissä. Tämä tarkoittaa sitä, että

jos metsäyhtiö ajautuu konkurssiin ja täten maksukyvyttömäksi, metsänomistaja menettää sijoittamansa pääoman. Pankkitalletuksissa 100 000 €:n talletussuoja takaa talletetut varat, pankin mennessä konkurssiin.

Kun metsäomistajaa sijoittaa puukauppatulojaan metsäyhtiöiden tarjomiin sijoitusvaihtoehtoihin, kannattaa yleisiin sopimusehtoihin tutustua huolella. Saatavan tuoton lisäksi, metsänomistajia kiinnostaa usein se, kuinka nopeasti sijoitetut varat on mahdollista saada takaisin tilille. Ehtoihin tutustuessa, saa selville sen kuinka likvidi sijoitusvaihtoehto on ja vaikuttavatko mahdolliset nostot maksettavan koron suuruuteen.

Metsäyhtiöt eivät tarjoaisi näitä sijoitusvaihtoehtoja puukauppatuloille, jos se ei olisi heille myös taloudellisesti kannattavaa. Versotilin, Koskirahan ja Tähtitilin tapauksessa kyseessä on velkasuhde, jossa puun myyjä jättää haluamansa summan puukauppatuloista nostamatta ja muodostaa velkasuhteen puuta ostavan yrityksen kesken. Metsäyhtiö toimii velallisen asemassa ja sitoutuu maksamaan sovittua korkoa sijoitetulle summalle. Tämä on varsin ketterä ja edullinen tapa hankkia rahoitusta yritykseen ilman, että lainaa varten täytyy pantata mitään omaisuutta.

Tutkimusta tehdessä oli mielenkiintoista huomata, kuinka paljon erilaisia vaihtoehtoja on puukauppatuloille tarjolla eri metsäyhtiöiden kautta ja miten ne eroavat toisistaan. Mahdollisena jatkotutkimusehdotuksena voisi olla se, että selvitettäisiin yrityskohtaisesti, kuinka moni metsänomistaja sijoittaa puukauppatulojaan puut ostaneen yrityksen kautta. Lisäksi mielenkiintoista olisi myös tietää, millainen merkitys näillä sijoituksilla on metsäyhtiöiden talouteen ja siihen, kuinka niiden avulla saadaan sitoutettua asiakkaita.

LÄHTEET

- Hämäläinen, K. (2005). *Sijoittajan käsikirja*. Helsinki: Arvopaperi.
- Koistinen, A. & Sved, J.(toim). (2015). *Metsähoidon suositukset kannattavaan metsätalouteen, työopas*. Helsinki: Tapio Oy.
- Koskitukki. (n.d.). Koskiraha. Haettu 8.1.2020 osoitteesta <https://www.koskitukki.fi/koskiraha/>
- Koskitukki. (2016). Koskiraha-tilin yleiset ehdot. Saatu 5.12.2019.
- Koskitukki. (n.d.). Perheyritys. Haettu 7.1.2020 osoitteesta <https://www.koskitukki.fi/yritys/perheyritys/>
- Laki korkotulon lähdeverosta 1341/1990. Haettu 10.1.2020 osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1990/19901341>
- Liljeroos, H. (2017). *Metsäsijoittajan kirja*. Helsinki: Metsäkustannus Oy.
- Metsä Forest. (2019). Metsäliitto Osuuskunnan säännöt. Haettu 17.01.2020 osoitteesta <https://www.metsaforest.com/fi/Documents/metsaliitto-saannot.pdf>
- Metsä Forest. (n.d.). Sijoitusvaihtoehdot. Haettu 9.1.2020 osoitteesta <https://www.metsaforest.com/fi/Asiakasedut/Pages/Sijoitusvaihtoehdot.aspx>
- Metsä Group. (n.d.). Yhtiö. Haettu 7.1.2020 osoitteesta <https://www.metsagroup.com/fi/yhtio/Pages/default.aspx>
- Mähönen, J. & Villa, S. (2014). *Osuuskunta*. Helsinki: Sanoma Pro Oy.
- Nordnet. (n.d.). This is Nordnet. Haettu 8.1.2020 osoitteesta <https://nordnetab.com/about/nordnet-overview/>
- Norros, O. (2015). *Johdatus velvoiteoikeuteen*. Helsinki: Helsingin yliopiston oikeustieteellinen tiedekunta.
- Pantsu, P. (2013). Metsänomistajalle miljarditulot puunmyynnistä. Haettu 20.01.2020 osoitteesta <https://yle.fi/uutiset/3-6893382>
- Parviainen, J. (2019). Tallettajat joutuvat maksamaan. *Aamulehti*. Haettu 20.01.2020 osoitteesta <https://www.aamulehti.fi/a/f576745b-717f-4900-920f-707d472a444a>

Pörssisäätiö. (2018). Sijoittajan korko-opas. Haettu 10.1.2020 osoitteesta <https://www.porssisaatio.fi/blog/books/sijoittajan-korko-opas/>

Satuli, H. (2019). Vaurastuminen kutsuu metsänomistajaa. *Metsän henki* 2/2019, s. 28-29.

Stora Enso Metsä. (n.d.). Tähtitili. Haettu 8.1.2020 osoitteesta <https://www.storaensometsa.fi/palvelut/tahtitili/>

Stora Enso Oyj. (n.d.). Tietoa Stora Ensosta. Haettu 7.1.2020 osoitteesta <https://www.storaenso.com/fi-fi/about-stora-enso>

Stora Enso Oyj. (2017). Tähtitilin yleiset ehdot. Saatu 10.12.2019.

UPM Metsä. (2018). Ratkaisu metsärahan sijoittamiseen. Haettu 8.1.2020 osoitteesta <https://www.upmmetsa.fi/puukauppa-kanssamme/sijoittaminen/>

UPM. (n.d.). Tietoa meistä. Haettu 7.1.2020 osoitteesta <https://www.upm.com/fi/tietoa-meista/>

Valtiovarainministeriö. (n.d.). Korkotulojen lähdeverotus. Haettu 10.1.2020 osoitteesta <https://vm.fi/verotus/henkiloverotus/verotuskorkotulojen-lahdeverotus>

Vero. (n.d.). Osuuskuntien ylijäämien verotus. Haettu 17.1.2020 osoitteesta <https://www.vero.fi/henkiloasiakkaat/omaisuus/sijoitukset/osuuskuntien-ylijaamien-verotu/>

Versowood. (n.d.a.). Tunnusluvut. Haettu 7.1.2020 osoitteesta <https://www.versowood.fi/fi/konserni/tunnusluvut>

Versowood. (n.d.b.). Versotili. Haettu 8.1.2020 osoitteesta <https://www.versowood.fi/fi/puukauppa/versotili>

Versowood. (n.d.c.). Versotilin yleiset ehdot. Saatu 5.12.2019

Yrittäjät. (2014). Yritysmuodot. Haettu 17.1.2020 osoitteesta <https://www.yrittajat.fi/yrittajan-abc/perustietoa-yrittajyydesta/yritysmuodot-ja-vastuut/osuuskunta-318169#>